

Alavieskan kunnan esi- ja perusopetuksen opetussuunnitelma 1.8.2026 alkaen

SivHyv 16.06.2026 § 64
135/00.02.09/2026

Uuden lainsäädännön myötä Opetushallitus on päivittänyt esi- ja perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet. Kunta päättää kuntakohtaisesta opetussuunnitelmasta perusopetuslain (628/1998) 15 §:n mukaisesti.

Opetushallituksen muutosmääräykset opetussuunnitelman perusteiden muutoksiin otetaan sellaisenaan käyttöön. Muutokset on tehty paikallisesti koulun henkilöstön kanssa Opetus- ja kulttuuriministeriön ja Opetushallitukselta saatujen, kansallisesti tarkennettujen ohjeiden perusteella. Uudet opetussuunnitelmien perusteet astuvat lainsäädännön muutoksen myötä voimaan 1.8.2026 voimaan. Osa muutoksista on luonteeltaan teknisiä muutoksia.

Keskeisimpiä muutoksia ovat muun muassa seuraavat.

Perusopetuslaki 20 i § Perusopetuksen järjestäminen oppilaalle oppimiskykyyn vaikuttavan vamman, sairauden tai toimintakyvyn rajoitteen perusteella astuu voimaan 1.8.2026. Pykälä 20 i toimii myös valtionosuusrahoituksen perusteena perusopetuksessa. Lakimuutos edellyttää paikalliseen opetussuunnitelmaan lukuun 7 tehtäviä muutoksia. Lisäksi lukuun 7 tarkennetaan oppimisen ja koulunkäynnin tuen järjestämisen käsitteitä ja toimintakäytänteitä.

Perusopetuslain 20 i § muutoksen takia pidennetyn oppivelvollisuuden käsite poistuu 1.8.2026. Jatkossa asiaa kuvataan käsitteellä varhennettu oppivelvollisuus. Lukuun 7 on täsmennetty oppimisen ja koulunkäynnin tuen järjestämiseen liittyviä käsitteitä.

Suurin toiminnallinen muutos valtakunnallisesti liittyy perusopetuslain muutokseen liikunnallisen elämäntavan edistämiseen kouluissa.

Perusopetuslaki muuttui 23.5.2025 siten, että perusopetuslain 2 §:ään lisättiin: "Esi- ja perusopetuksen tulee lisäksi edistää liikunnallista elämäntapaa."

Liikunnallisen elämäntavan säännöksen tavoitteena on

- edistää lasten ja nuorten liikkumista esiopetuksen ja perusopetuksen aikana
- tukea ja parantaa lasten ja nuorten kokonaisvaltaista hyvinvointia
- vahvistaa liikunnan merkitystä esiopetuksen ja peruskoulujen toimintakulttuurissa ja kokonaisvaltaisena elämäntaitona.

Opetussuunnitelma julkaistaan Alavieskan yhtenäiskoulun kotisivuilla. Kunnan verkkosivuilta ohjataan koulun verkkosivulle.

Muutoksien julkinen lausunta-aika on 31.7.2026 saakka kunnan verkkosivuilla, jonka jälkeen mahdolliset muutokset valmistellaan jatkopäätöksentekoon.

Muutokseen liittyvä tiedotus ja mahdollinen henkilöstön koulutus tapahtuu lukuvuoden 2026-2027 aikana.

Opetussuunnitelman muuttuneet luvut.

Esiopetuksen opetussuunnitelman perusteiden muutosmääräykset

17.12.2025

OPH-7885-2025

Luku 2 Esiopetuksen tehtävä ja yleiset tavoitteet

Luku 3 Esiopetuksen toimintakulttuuri

Luku 4 Esiopetuksen toteuttamisen periaatteet

26.3.2026

OPH-466-2026

Luku 1.2 Paikallinen opetussuunnitelma ja sen kehittäminen

Luku 2.1 Esiopetuksen järjestämistä ohjaavat velvoitteet

Luku 2.6 Paikallisesti päätettävät asiat

Luku 5.2 Oppimisen edellytyksiä tukevat opetusjärjestelyt ja ryhmäkohtaiset tukimuodot

Luku 5.5.1 Pidennetty ja varhennettu oppivelvollisuus

Luku 5.6 Paikallisesti päätettävät asiat

Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden 2014 muutosmääräykset

17.12.2025

OPH-7885-2025

Luku 3 Perusopetuksen tehtävä ja yleiset tavoitteet

Luku 4 Yhtenäisen perusopetuksen toimintakulttuuri

18.12.2025

OPH-5207-2025

Äidinkieli ja kirjallisuus, suomi/ruotsi toisena kielenä ja kirjallisuus - oppimäärä, oppimäärän erityinen tehtävä

Äidinkieli ja kirjallisuus, suomen/ruotsin kieli ja kirjallisuus - oppimäärän erityisen tehtävän kuvaus

Äidinkieli ja kirjallisuus, oppiaineen tehtävän kuvaus sekä luku 10 Kieleen ja kulttuuriin liittyviä erityiskysymyksiä

26.3.2026

OPH-467-2026

Luku 5.6 Paikallisesti päätettävät asiat

Luku 7.4.1 Oppilaskohtaisen tuen tarpeen arviointi

Luku 7.4.2 Oppilaskohtaisen tuen toteuttamista koskeva suunnitelma

Luku 7.5.2 Oppilaan vapauttaminen oppiaineen oppimäärän suorittamisesta terveydellisistä syistä

Luku 7.6.1 Perusopetuksen järjestäminen oppilaalle, jolla on vamma, sairaus tai toimintakyvyn rajoite

Luku 11.1 Kaksikielisen opetuksen tavoitteet ja opetuksen järjestämisen lähtökohtia

30.4.2026

OPH-3731-2026

8.1 Paikallisesti päätettävät asiat ja opetuksen järjestäjän opiskeluhoitosuunnitelma. Tekninen muutos 11.5.2026 alkaen.

Esittelijä

Sivistys- ja hyvinvointijohtaja Tuulia Säkkinen

Päätösehdotus

Sivistys- ja hyvinvointilautakunta:

1. hyväksyy Alavieskan kunnan esi- ja perusopetuksen opetussuunnitelman muutokset esityksen mukaisina 1.8.2026 alkaen sekä
2. toteaa, että kuntalaisten ja henkilöstön julkinen kuuleminen toteutuu 31.7.2026 mennessä.

Päätös

Sivistys- ja hyvinvointilautakunta:

1. hyväksyi Alavieskan kunnan esi- ja perusopetuksen opetussuunnitelman muutokset esityksen mukaisina 1.8.2026 alkaen sekä
2. totesi, että kuntalaisten ja henkilöstön julkinen kuuleminen toteutuu 31.7.2026 mennessä.